

Finanční arbitr

Legerova 1581/69, 110 00 Praha 1 – Nové Město, Tel. +420 257 042 094,
ID datové schránky: qr9ab9x, e-mail: arbitr@finarbitr.cz, <https://www.finarbitr.cz>

Navrhovatel

Zástupce

Instituce

Česká Konsolidační Společnost s.r.o.
IČO 287 81 112
Sladkovského 767
Zelené Předměstí
53002 Pardubice

Zástupce

Č. j. FA/SR/SU/321/2013 - 5

Praha 1. 6. 2018

Rozhodnutí o námitkách

Finanční arbitr příslušný k rozhodování sporů podle § 1 odst. 1 zákona č. 229/2002 Sb., o finančním arbitrovi, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o finančním arbitrovi“), v řízení zahájeném dne 10. 4. 2013 podle § 8 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi na návrh Navrhovatele proti Instituci, vedeném podle tohoto zákona a zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, ve věci zaplacení částky ve výši 7.200 Kč a náhrady škody ve výši 9.276 Kč, rozhodl o námitkách Instituce ze dne 24. 10. 2013, č. j. 8748/2013, proti nález finančního arbitra ze dne 11. 10. 2013, č. j. 8013/2013, takto:

Námitky instituce, Česká Konsolidační Společnost, s. r. o., IČO 28781112, se sídlem Sladkovského 767, 530 02 Pardubice - Zelené Předměstí, doručené finančnímu arbitrovi dne 24. 10. 2013, č. j. 8748/2013, se zamítají a nález finančního arbitra ze dne 11. 10. 2013, č. j. 8013/2013, se podle ustanovení § 16 odst. 2 zákona o finančním arbitrovi potvrzuje.

Odůvodnění:

1. Řízení o návrhu

Navrhovatel se v řízení před finančním arbitrem domáhal vrácení peněžních prostředků, které Instituci uhradil jako vratnou zálohu v souvislosti s uzavřením smlouvy o úvěru, který mu Instituce neposkytla, a náhrady škody.

Finanční arbitr ze shromážděných podkladů zjistil, že Navrhovatel uzavřel dne 16. 2. 2013 se společností CPE Credits of Private Equity a.s., IČO 28824555, se sídlem Sladkovského 767, 530 02 Pardubice - Zelené Předměstí (dále jen „společnost CPE“) prostřednictvím jejího „finančního poradce s registračním číslem ■■■“ (dále jen „Zprostředkovatel“), smlouvu o úvěru č. ■■■, na základě které se společnost CPE zavázala Navrhovateli poskytnout finanční prostředky ve výši 150.000 Kč a Navrhovatel se zavázal tyto finanční prostředky Instituci vrátit, a to v 72 měsíčních splátkách, přičemž roční výpůjční úroková sazba byla sjednána ve výši 12 % (dále jen „Smlouva o úvěru“).

Společnost CPE je právním předchůdcem Instituce, neboť zanikla na základě fúze sloučením s Institucí ve smyslu § 61 a násl. zákona č. 125/2008 Sb., o přeměnách obchodních společností a družstev, ve znění pozdějších předpisů. Instituce tak s účinností od 6. 11. 2013 vstoupila do právního postavení společnosti CPE.

Finanční arbitr ze shromážděných podkladů zjistil, že Navrhovatel při podpisu Smlouvy o úvěru zaplatil Zprostředkovateli jednajícím jménem a na účet Instituce částku ve výši

7.200 Kč jako „vratné fee za vyřízení tohoto návrhu na uzavření smlouvy“ na základě ujednání ODDÍLU 1. článku II. odst. 3 Smlouvy o úvěru.

Po posouzení obsahu Smlouvy o úvěru finanční arbitr dovedl, že Navrhovatel s Institucí neuzavřeli Smlouvu o úvěru platně, neboť smlouva nesplňovala základní náležitosti právního úkonu (srozumitelnost a určitost), které musí každý právní úkon splňovat ve smyslu § 37 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, resp. ve znění účinném v okamžiku podpisu Smlouvy o úvěru (dále jen „občanský zákoník“).

Finanční arbitr současně dovedl, že i kdyby Smlouva o úvěru srozumitelná a určitá byla, byla by neplatná pro rozpor s dobrými mravy ve smyslu § 39 občanského zákoníku, případně pro nepřiměřenost ve smyslu § 55 odst. 2 ve spojení s § 56 odst. 1 občanského zákoníku.

Jelikož je Smlouva o úvěru neplatná, strany si musí vrátit vše, co si podle ní dosud plnily (§ 457 občanského zákoníku).

Navrhovatelem zaplacená částka ve výši 7.200 Kč jako vratné fee tak představuje majetkový prospěch Instituce získaný plněním na základě neplatného právního úkonu a Instituce se tak ve smyslu § 451 odst. 2 občanského zákoníku na účet Navrhovatele bezdůvodně obohatila, a je proto povinna podle § 457 občanského zákoníku Navrhovateli tuto částku vydat.

Vzhledem k tomu, že Smlouva o úvěru nebyla platně uzavřena a pohlíží se na ni, jako kdyby vůbec nebyla sjednána, mezi Navrhovatelem a Institucí nevznikly žádná práva ani povinnosti, a tedy nevzniklo ani právo Navrhovatele na náhradu škody podle ODDÍLU 2., bodu III., odst. 14 Smlouvy o úvěru.

Finanční arbitr na základě shromážděných podkladů a po jejich pečlivém právním posouzení uložil Instituci ve výroku I. nálezu povinnost zaplatit Navrhovateli částku ve výši 7.200 Kč a ve výroku II. zamítl návrh Navrhovatele na náhradu škody. Finanční arbitr současně podle § 17a zákona o finančním arbitrovi, byť vyhověl návrhu Navrhovatele pouze částečně, uložil Instituci ve výroku III. nálezu povinnost zaplatit sankci ve výši 15.000 Kč (dále jen „Nález“).

2. Podklady předložené Institucí

Instituce na podporu svých tvrzení v průběhu řízení o námitkách označila a předložila rozhodnutí o dočasné pracovní neschopnosti ■ (dále jen „Jednatel Instituce“), vystavené dne 11. 5. 2016 ■, Psychiatrická a psychoterapeutická ordinace, se sídlem Karlovo náměstí 7, 120 00 Praha 2.

3. Námitky Instituce proti Nálezu

Instituce tvrdí, že se k věci samé nemůže vyjádřit a předložit či označit dokumentaci vztahující se k předmětu sporu, protože kompletní dokumentaci vztahující se k předmětu sporu Instituci odňala Policie České republiky postupem podle § 79 zákona č. 141/1961 Sb., trestní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „trestní řád“), v rámci provedené prohlídky jiných prostor a pozemků dne 16. 4. 2013, a že jí zabavené materiály dosud nebyly vráceny.

Instituce namítá, že finanční arbitr nemůže rozhodovat v řízeních před finančním arbitrem vedených proti Instituci na základě návrhů více navrhovatelů obdobně, neboť návrhy jednotlivých navrhovatelů nemohou být chápány a řešeny jako skutkově shodné nebo podobné. Mezi návrhy jednotlivých navrhovatelů jsou podstatné rozdíly. Navrhovatelé navíc tvoří organizovanou skupinu, jejich návrhy nejsou dostatečně odůvodněné, pocházejí od jedné třetí osoby a cílem navrhovatelů je vyhnout se plnění zákonných povinností a fakticky je nelze považovat za samostatné návrhy. Instituce tvrdí, že finanční arbitr vede řízení podjatě ve prospěch navrhovatelů a považuje postup finančního arbitra proti Instituci za nespravedlivý.

Instituce dále namítá, že i přes odůvodněnou nemožnost vyjádřit se, je nucena čelit neustálému nátlaku finančního arbitra na doložení věci pod pohrůžkou pokut, ačkoliv se ničím neprovinila a celou problematiku finančnímu arbitrovi vysvětlila. Instituce rovněž namítá, že jí není v řízení před finančním arbitrem doručováno v souladu s udělenou plnou mocí, kterou Instituce předložila finančnímu arbitrovi.

Instituce dále tvrdí, že „*statutární orgán Instituce je vážně a dlouhodobě nemocen*“, a argumentuje, že jednatel Instituce po dobu nemoci nemůže v řízení před finančním arbitrem činit žádné úkony, neboť „*vyjádření statutárního orgánu Instituce v této zdravotní situaci Instituci a její statutární orgán poškozuje a způsobuje jim majetkovou a nemajetkovou újmu*“.

4. Vyjádření Navrhovatele k námitkám Instituce

Navrhovatel se k námitkám Instituce nevyjádřil.

5. Řízení o námitkách

Finanční arbitr podle § 12 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi rozhoduje podle svého nejlepšího vědomí a svědomí, nestranně, spravedlivě a bez průtahů a pouze na základě skutečností zjištěných v souladu se zákonem o finančním arbitrovi a zvláštními právními předpisy. Ustanovení § 16 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi dává stranám sporu právo podat proti nálezu finančního arbitra odůvodněné námitky, a to v zákonem stanovené lhůtě 15 dnů ode dne doručení písemného vyhotovení nálezu. Včasně podané námitky mají odkladný účinek. Podle § 16 odst. 2 zákona o finančním arbitrovi rozhoduje o námitkách rovněž finanční arbitr, který nálezu potvrdí nebo změní. Jelikož zákon o finančním arbitrovi upravuje náležitosti námitek a zásady řízení o námitkách pouze částečně, postupuje finanční arbitr ve zbytku podle těch ustanovení správního řádu, která upravují odvolání jako řádný opravný prostředek a průběh odvolacího řízení (srov. ustanovení § 24 zákona o finančním arbitrovi ve spojení s § 81 a n. a § 141 odst. 9 správního řádu).

Instituce podala námitky proti Nálezu v zákonem stanovené lhůtě ve smyslu § 16 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi. Finanční arbitr posoudil námitky Instituce podle tohoto ustanovení a přiměřeně podle § 81, 82 a 83 správního řádu jako přípustné a směřující proti všem výroky Nálezu.

Finanční arbitr při rozhodování aplikuje rozhodné psané právo, posuzuje všechny shromážděné podklady samostatně i ve vzájemné souvislosti s přihlédnutím k předmětu projednávaného sporu. Finanční arbitr se opírá a odvolává na relevantní ustálenou judikaturu obecných soudů, Ústavního soudu nebo Soudního dvora Evropské unie. Finanční arbitr tak činí proto, aby jeho rozhodnutí bylo věcně a právně správné a přesvědčivé pro obě strany sporu, a zároveň i pro soud, který bude případně na základě žaloby kterékoli strany sporu rozhodnutí finančního arbitra přezkoumávat, a aby rozhodnutí finančního arbitra soud jako správné potvrdil a žalobu proti němu zamítl.

6. Námitky Instituce

6.1. *Doručování písemností*

K tvrzení Instituce o vadném doručování v řízení finanční arbitr zjistil, že dne 26. 12. 2013 doručila Instituce finančnímu arbitrovi plnou moc udělenou ■ (dále jen „zmocněnec Instituce“). Finanční arbitr tuto plnou moc akceptoval a další písemnosti v řízení určené Instituci doručoval podle pokynů zmocněnce Instituce. Zmocněnec Instituce sdělil (poznámka finančního arbitra - v podání ze dne 26. 12. 2013, ev. č. 10919/2013), že si přeje doručovat písemnosti prostřednictvím e-mailu, případně do datové schránky Instituce.

Jelikož finanční arbitr činí v řízení takové procesní úkony, u kterých je třeba, aby bylo možné kdykoli doložit jejich doručení, musí při doručování v řízení zajistit doklad stvrzující, že písemnost byla doručena nebo že poštovní zásilka obsahující písemnost byla dodána, včetně dne, kdy se tak stalo.

Takový doklad mohl finanční arbitr v posuzovaném případě (poznámka finančního arbitra - doručování zástupci Instituce jako fyzické osobě, která nemá zřízenou datovou schránku) zajistit pouze v případě, že zaslal písemnost v listinné podobě prostřednictvím provozovatele poštovních služeb na adresu zmocněnce Instituce nebo že ji zaslal na základě výslovné žádosti zmocněnce Instituce přímo do datové schránky Instituce jako na adresu ve smyslu § 19 odst. 3 správního řádu. Doručení prostřednictvím elektronické pošty nepřipadalo v úvahu, neboť tímto způsobem nelze spolehlivě zjistit doručení písemnosti, ani prokázat datum, kdy k doručení došlo.

Finanční arbitr v řízení respektoval, že Instituce je zastoupena a doručoval vždy v souladu s žádostí Instituce. U sdělení finančního arbitra, které finanční arbitr adresoval pouze Instituci, tak finanční arbitr činil proto, že toto souhrnné sdělení bylo určeno jen Instituci, neboť jeho cílem bylo rozptýlit nejasnosti ohledně zastoupení Instituce ve vícero řízeních před finančním arbitrem. Toto sdělení se navíc týkalo i řízení, ve kterých nebyla Instituce zastoupena zmocněncem Instituce.

I kdyby snad finanční arbitr při doručování pochybil co do jeho způsobu, neporušil tím právo Instituce na spravedlivý proces, když adresát písemnosti, tj. zmocněnec Instituce, se s jejím obsahem vždy seznámil (k tomu srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 3. 2009, sp. zn. 1 Afs 148/2008).

6.2. Zásada legitimního očekávání

Finanční arbitr již pravomocně rozhodl v několika obdobných sporech jako je spor, který je předmětem tohoto řízení.

Správní řád ukládá finančnímu arbitrovi v § 2 odst. 4, aby „*při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly*“.

K zásadě legitimního očekávání se vyjádřil Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 16. 3. 2010, sp. zn. 1 Afs 50/2009, tak, že „*[s]právní orgán je naopak povinen dbát na to, aby při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly. Stěžejní je tedy okamžik rozhodování správního orgánu, kdy správní orgán musí rozhodovat v souladu s již vydanými rozhodnutími, která se týkala skutkově shodných či obdobných případů. Stejně tak je chráněna dobrá víra účastníka řízení i vzhledem k okamžiku rozhodování správního orgánu. Jakkoli lze tedy souhlasit s tím, že § 2 odst. 4 správního řádu přeneseně brání dobrou víru účastníků, že pokud rozhodovací činnost správního orgánu svědčí o zastávání určitého právního názoru správním orgánem, potom jednání účastníků, odpovídající takovému názoru, bude moci být jimi pokládáno za souladné s právními předpisy, je nutné citované ustanovení vykládat především tak, že pokud v okamžiku rozhodování správního orgánu existují jiná jeho rozhodnutí pojednávající o skutkově týchž či obdobných případech, je nutno chránit víru účastníků, že správní orgán bude také v jejich případě rozhodovat stejným způsobem. Existence možnosti účastníků řízení spolehnout se na to, že jejich věc správní orgán posoudí stejným způsobem, jakým již dříve posoudil skutkově obdobné či stejné věci, je nezbytnou součástí jednoho ze základních znaků právního státu – právní jistoty*“. Dodržování zásady legitimního očekávání je předpokladem pro předvídatelnost činnosti veřejné správy, kdy tuto povinnost má i finanční arbitr.

Ačkoliv navrhovatelé v obdobných sporech vylíčili skutkové okolnosti podobně, samozřejmě se nejedná o totožná řízení. Neboť v každém řízení vedeném před finančním arbitrem proti Instituci se spor týká vždy odlišného samostatného právního vztahu, založeného v jiném

časе jinou smlouvou mezi jinými smluvními stranami, resp. mezi různými spotřebiteli a Institucí. Na druhou stranu, řízení vedená před finančním arbitrem proti Instituci jsou si skutkově blízká, protože Instituce využívala při sjednávání úvěrových smluv předtištěných formulářů, které umožňovaly Instituci uzavírat úvěrové smlouvy s velkým množstvím klientů. Tyto formuláře využívají stejné právní konstrukce, kdy práva a povinnosti smluvních stran jsou zpravidla zcela totožná, až na několik málo údajů jako je např. výše úvěru, název produktu, doba splatnosti úvěru, roční výpůjční úroková sazba nebo výše vratného fee.

Finanční arbitr má proto povinnost ve všech dosud neskončených řízeních, v jejichž rámci se bude jednat o shodný nebo velmi podobný předmět sporu, rozhodovat obdobně, tak aby nadále vytvářel předpoklady pro předvídatelnost své činnosti. Tento postup finančního arbitra nelze posuzovat jako nezákonný či vůči Instituci zaujatý.

Pokud jde v této souvislosti o tvrzení Instituce ohledně možné trestněprávní odpovědnosti Navrhovatele, nepřísluší finančnímu arbitrovi tuto posuzovat, když si o ní ani nemůže učinit úsudek (srov. ustanovení § 57 odst. 1 písm. c) správního řádu). Finanční arbitr však na základě shromážděných podkladů nepojal podezření, že by snad Navrhovatel úmyslně (poznámka finančního arbitra – právě existence úmyslného zavinění je podle § 13 odst. 2 ve spojení s § 211 odst. 1 trestního zákoníku nutností pro postih trestného činu úvěrového podvodu) nějaké podstatné údaje Instituci zatajil, zkreslil nebo nepravdivě uvedl, a tedy ani neshledal důvod k postupu podle § 8 odst. 1 věty druhé trestního řádu vůči Navrhovateli, jak po finančním arbitrovi požadovala Instituce.

6.3. Podjatost finančního arbitra

Pokud jde o námitku podjatosti finančního arbitra, ustanovení § 14 odst. 1 správního řádu stanoví, že, „[k]aždá osoba bezprostředně se podílející na výkonu pravomoci správního orgánu (dále jen "úřední osoba"), o níž lze důvodně předpokládat, že má s ohledem na svůj poměr k věci, k účastníkům řízení nebo jejich zástupcům takový zájem na výsledku řízení, pro nějž lze pochybovat o její nepodjatosti, je vyloučena ze všech úkonů v řízení, při jejichž provádění by mohla výsledek řízení ovlivnit“.

Podjatost je tak dána dvěma složkami, které musí být naplněny kumulativně, když první složkou podjatosti je poměr úřední osoby k věci, k účastníkům řízení nebo jejich zástupcům a složka druhá vyjadřuje zájem úřední osoby na výsledku řízení, pro nějž lze pochybovat o její nepodjatosti, přičemž obě složky, tj. poměr i zájem, musí osoba, která podjatost namítá, prokázat.

Ústavní soud se ve svém rozhodnutí ze dne 31. 8. 2004, sp. zn. I. ÚS 371/04, zabýval otázkou nestrannosti a podjatosti, když konstatoval, že „[n]estrannost soudce je především subjektivní psychickou kategorií, vyjadřující vnitřní psychický vztah soudce k projednávané věci v širším smyslu (zahrnuje vztah k předmětu řízení, účastníkům řízení, jejich právním zástupcům atd.), o níž je schopen relativně přesně referovat toliko soudce sám. Pouze takto úzce pojímaná kategorie nestrannosti soudce by však v praxi nalezla stěží uplatnění vzhledem k obtížné objektivní přezkoumatelnosti vnitřního rozpoložení soudce. Kategorii nestrannosti je proto třeba vnímat širěji, také v rovině objektivní. Za objektivní ovšem nelze považovat to, jak se nestrannost soudce pouze subjektivně jeví vnějšímu pozorovateli (účastníkovi řízení), nýbrž to, zda reálně neexistují objektivní okolnosti, které by mohly objektivně vést k legitimním pochybnostem o tom, že soudce určitým nikoliv nezaujatým vztahem k věci disponuje. Vyloučení soudce z projednávání a rozhodování věci má být založeno nikoliv na skutečně prokázané podjatosti, ale již tehdy, jestliže lze mít pochybnost o jeho nepodjatosti. Subjektivní hledisko účastníků řízení o podjatosti může být podnětem k jejímu zkoumání, rozhodování o této otázce se však musí díť výlučně na základě hlediska objektivního. To znamená, že otázka podjatosti nemůže být postavena nikdy zcela najisto, nelze ovšem vycházet pouze ze subjektivních pochybností osob zúčastněných na řízení, nýbrž i z právního rozboru skutečností, které k těmto pochybnostem vedou“.

Finanční arbitr není v žádném vztahu k Navrhovateli ani k jiným navrhovatelům v řízeních vedených proti Instituci, rovněž není v žádném vztahu k Instituci, společnosti CPE ani k žádnému z jejich jednatelů. Finanční arbitr rovněž nemá zájem na výsledku sporu mezi Institucí a Navrhovatelem, neboť je vázán povinnostmi stanovenými v ustanovení § 12 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi: „[a]rbitr je povinen rozhodovat podle svého nejlepšího vědomí a svědomí, nestranně, spravedlivě a bez průtahů a pouze na základě skutečností zjištěných v souladu s tímto zákonem a zvláštními právními předpisy“.

Finanční arbitr má v řízení povinnost poskytnout účastníkům řízení pomoc, mimo jiné podle ustanovení § 4 odst. 2 správního řádu má finanční arbitr poučovací povinnost, kterou plní jak vůči Navrhovateli, tak vůči Instituci, a podle ustanovení § 21 odst. 5 zákona o finančním arbitrovi „[a]rbitr poskytuje navrhovatelům na jejich žádost pomoc v souvislosti se zahájením řízení, zejména při sepsání, podání nebo doplnění návrhu, a kdykoli v průběhu řízení“.

Finanční arbitr nevyhodnotil, že by plněním své zákonné poučovací povinnosti postupoval vůči Instituci podjatě.

6.4. Přístup Instituce ke smluvní dokumentaci vztahující se k předmětu sporu

Finančnímu arbitrovi je z úřední činnosti známo, že dne 16. 4. 2013 provedla Policie České republiky prohlídku jiných prostor a pozemků, při níž odňala Instituci postupem podle § 79 trestního řádu smluvní dokumentaci a jiné listiny jako věci důležité pro trestní řízení.

Podle vyjádření Policie České republiky, ev. č. FA/18164/2016, které finanční arbitr obdržel dne 10. 8. 2016, však Policie České republiky již veškerý zajištěný materiál Instituce zpracovala a zaprotokolovala a ve dnech 1. a 8. 7. 2016 jej vrátila Jednateli Instituce.

Finanční arbitr znovu vyzval Instituci k vyjádření se k návrhu a k poskytnutí vysvětlení a předložení dokumentace vztahující se k předmětu sporu dne 23. 8. 2016, č. j. FA/16407/2016, resp. FA/16410/2016, kdy již Instituci nic nebránilo, aby předložila veškeré jí zamýšlené podklady, stejně tak jako uvedla veškerá potřebná tvrzení. Instituce přesto žádné podklady vztahující se k předmětu sporu nepředložila.

Finanční arbitr tedy svým postupem umožnil Instituci se v řízení vyjádřit, přednášet na svou obranu potřebná tvrzení i předkládat, příp. označit, veškeré možné podklady.

Finanční arbitr při hodnocení předmětu sporu postupoval podle ustanovení § 12 odst. 3 zákona o finančním arbitrovi a přiměřeně též podle ustanovení § 50 odst. 1, § 50 odst. 4 a § 52 správního řádu, která vyžadují, aby finanční arbitr při svém rozhodování vycházel ze spolehlivě zjištěného skutkového stavu věci (srov. zásadu materiální pravdy v § 3 správního řádu), volně hodnotil podklady a pečlivě přihlížel ke všemu, co vyšlo v řízení najevo.

Finanční arbitr je zároveň povinen rozhodnout v přiměřené lhůtě a bez průtahů, neboť je vázán povinnostmi uloženými mu v § 12 odst. 1 a § 15 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi. Právo účastníků na projednání věci bez zbytečných průtahů a v přiměřené lhůtě je ostatně součástí práva na spravedlivý proces, jak judikoval například Nejvyšší správní soud České republiky ve svém rozsudku ze dne 21. 5. 2008, sp. zn. 4 Ans 9/2007: „[j]edním z logických atributů požadavků na rozhodování orgánů veřejné moci v právním státě je také rozhodování v přiměřeném čase, respektive rozhodování bez zbytečných průtahů. Kodifikaci tohoto obecného principu právního ostatně obsahuje nejenom současně platný správní řád (§ 6 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád), ale též správní řády předchozí (§ 3 odst. 3 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení, či § 4 vládního nařízení č. 91/1960 Sb., o správním řízení); uvedené ostatně plyne ze samotného ústavně zakotveného principu právního státu“.

Obecně pak platí, že za účelem rozhodnutí v zákonné lhůtě je finanční arbitr povinen korigovat účastníky řízení v případě, že hrozí nedůvodné průtahy v řízení, a je oprávněn

rozhodnout i přes jejich případnou nesoučinnost v případě, že dostatečně zjistí skutkový stav věci v rozsahu potřebném pro jeho řádné právní posouzení a spravedlivé rozhodnutí.

Finanční arbitr tedy poté, co zjistil, že veškerá smluvní dokumentace zabavená Policií České republiky byla Instituci vrácena, vyzval Instituci v souladu s § 11 zákona o finančním arbitrovi znovu k vyjádření se k návrhu a k poskytnutí vysvětlení a předložení dokumentace vztahující se k předmětu sporu, k čemuž jí poskytl lhůtu 15 dnů od doručení výzvy. Jelikož skutkový stav byl ze shromážděných podkladů spolehlivě zjištěn i přesto, že Instituce svého práva vyjádřit se k návrhu a předložit podklady nevyužila, finanční arbitr v souladu s § 15 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi vydal nález ve věci.

6.5. Nemoc jednatele Instituce

K námitce Instituce, že není schopna v řízení před finančním arbitrem jednat z důvodu nemoci Jednatele Instituce, finanční arbitr odkazuje na § 30 odst. 1 správního řádu, který stanoví, že „[j]ménem právnické osoby činí úkony ten, kdo je k tomu oprávněn v řízení před soudem podle zvláštního zákona“, resp. na § 21 odst. 1 občanského soudního řádu, podle kterého „[z]a právnickou osobu jedná a) člen statutárního orgánu; tvoří-li statutární orgán více osob, jedná za právnickou osobu předseda statutárního orgánu, popřípadě jeho člen, který tím byl pověřen; je-li předsedou nebo pověřeným členem právnická osoba, jedná vždy fyzická osoba, která je k tomu touto právnickou osobou zmocněna nebo jinak oprávněna, nebo b) její zaměstnanec (člen), který tím byl statutárním orgánem pověřen, nebo c) vedoucí jejího odštěpného závodu, jde-li o věci týkající se tohoto závodu, nebo d) její prokurista, může-li podle udělené prokury jednat samostatně“. Podle citovaných ustanovení nemusí za Instituci v řízení před finančním arbitrem jednat pouze její statutární orgán.

Jak vyslovil Nejvyšší soud České republiky (dále jen „Nejvyšší soud“) ve svém rozhodnutí ze dne 2. 7. 2015, sp. zn. 23 Cdo 297/2015, „[b]ylo na jednatele žalobkyně, aby zajistil pro případ své nepřítomnosti či nemoci, aby společnost byla pro takový případ zastoupena pověřenou osobou, například v obchodním rejstříku zapsaným společníkem, zaměstnancem apod. Za právnickou osobu nemusí jednat pouze statutární orgány zapsané v obchodním rejstříku, ale mohou za ni jednat také jí pověřené zástupci, kteří mohou činit právní úkony v rozsahu stanoveném statutárním zástupcem společnosti. Pokud právnická osoba neučiní žádné právní úkony k tomu, aby zabránila zmeškání lhůt, nelze takovou skutečnost považovat za omluvitelnou.“

Je tedy na Instituci, aby pro případ nemoci Jednatele zajistila jinou osobu schopnou za Instituci jednat a činit procesní úkony v řízení před finančním arbitrem.

Z důvodu nemoci Jednatele Instituce není ani možné řízení před finančním arbitrem přerušit, neboť přerušit řízení lze pouze z důvodů uvedených v § 64 odst. 1 a 2 správního řádu.

Jak již finanční arbitr rozvedl výše, je vázán povinností rozhodnout věc v přiměřené lhůtě a bez průtahů, a za tímto účelem je třeba korigovat účastníky řízení v případě, že hrozí nedůvodné průtahy v řízení, s ohledem na shora uvedené tedy nelze v řízení vyčkávat pomnutí nemoci Jednatele Instituce.

7. K výroku rozhodnutí o námitkách

Námítky Instituce, které směřovaly primárně proti procesnímu postupu finančního arbitra, neshledal finanční arbitr jako důvodné, když finanční arbitr nepochybil v doručování písemností Instituci, nepostupoval vůči Instituci podjatě a umožnil Instituci se v řízení vyjádřit a předkládat, příp. označit, veškeré možné podklady.

Finanční arbitr proto setrvává na svých závěrech, které řádně a podrobně odůvodnil v Nálezu, o tom, že Smlouva o úvěru je absolutně neplatná z důvodu její nesrozumitelnosti, značné nerovnováhy v právech a povinnostech stran a nemravnosti řady jejich ujednání.

Finanční arbitr tedy nezjistil, že by ve věci rozhodl věcně nesprávně, ani že by Nález a řízení, které mu předcházelo, bylo v rozporu s právními předpisy. Finanční arbitr proto námitky Instituce zamítl a Nález potvrdil.

Na základě výše uvedené skutečnosti rozhodl finanční arbitr tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

Poučení:

Rozhodnutí o námitkách je podle § 16 odst. 4 zákona o finančním arbitrovi konečné. Podle § 17 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi doručený nález, který již nelze napadnout námitkami, je v právní moci (*in případě, že bylo vydáno rozhodnutí o námitkách, nabývá nález právní moci dnem doručení rozhodnutí o námitkách – pozn. finančního arbitra*).

Podle § 244 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „občanský soudní řád“), rozhodl-li správní orgán podle zvláštního zákona o sporu a nabylo-li rozhodnutí správního orgánu právní moci, může být tatáž věc projednána na návrh v občanském soudním řízení. Podle § 247 odst. 1 občanského soudního řádu musí být žaloba podána ve lhůtě dvou měsíců od doručení rozhodnutí správního orgánu.

Mgr. Monika Nedelková
finanční arbitr

Doručuje se

Navrhovatel – do vlastních rukou zástupce na adresu ■■■

Instituce – do vlastních rukou zástupce na adresu ■■■

